

OBSAH

1. HISTORIE EVROPSKÉ UNIE	9
1.1 Integrační snahy ve starověku a středověku	9
1.2 Integrační snahy v novověku až do II. světové války	12
1.3 Integrační snahy v Evropě po II. světové válce 24	
1.4 Počátky evropské integrace	28
1.5 Evropská společenství a další kroky integrace	31
1.6 „Ústavní“ krize Společenství v šedesátých letech	34
1.7 Obnova evropské integrace a rozširování Evropského společenství	39
1.8 Integrační proces ES, formování Evropské unie	61
1.9 Rozvoj Evropské unie	42
1.10 Pokračování evropské integrace a návrh Smlouvy o Ústavě pro Evropu	73
1.11 Evropská unie po odmítnutí Smlouvy o Ústavě pro Evropu, vznik nové smlouvy	86
1.12 Kontrolní otázky	90
2. ROZŠIŘOVÁNÍ EVROPSKÉ UNIE	95
2.1 Členské státy Evropské unie	95
2.2 Oblasti EU se zvláštním statusem	101
2.3 Nečlenské státy Evropské unie a jejich vztahy s Evropskou unií	103
2.4 Kandidátské státy Evropské unie	106

2.5 Ostatní státy a jejich potenciální vstup do Evropské unie	108
2.6 Kontrolní otázky	112
3. ČESKÁ REPUBLIKA A EVROPSKÁ UNIE	113
3.1 Vstup České republiky do Evropské unie	113
3.2 Kontrolní otázky	119
4. ORGÁNY A OSTATNÍ INSTITUCE EVROPSKÉ UNIE	120
4.1 Instituce Evropské unie	120
4.1.1 Evropská rada	120
4.1.2 Evropský parlament	123
4.1.3 Rada Evropské unie	134
4.1.4 Evropská komise	138
4.1.5 Evropský soudní dvůr	144
4.1.6 Evropský účetní dvůr	147
4.2 Finanční orgány	149
4.2.1 Evropská centrální banka	149
4.2.2 Evropská investiční banka	154
4.2.3 Evropský investiční fond	157
4.3 Poradní orgány	158
4.3.1 Hospodářský a sociální výbor	158
4.3.2 Výbor regionů	162
4.4 Interinstitucionální orgány	168
4.4.1 Úřad pro úřední tisky Evropských společenství	168
4.4.2 Úřad pro výběr personálu Evropských společenství	168
4.4.3 Evropská správní škola	168
4.5 Decentralizované orgány	
Evropské unie	169
4.5.1 Agentury Společenství	169
4.5.2 Agentury společné zahraniční a bezpečnostní politiky	
4.5.3 Agentury pro spolupráci	170

policejních a soudních orgánů v trestních věcech	170
4.5.4 Výkonné agentury	171
4.6 Jiné specializované subjekty	172
4.6.1 Evropský veřejný ochránce práv – Ombudsman	172
4.6.2 Evropský inspektor ochrany údajů	176
4.7 Terminologické nejasnosti u institucí EU	177
4.8 Kontrolní otázky	179
5. ROZPOČET A FINANCOVÁNÍ AKTIVIT V RÁMCI EVROPSKÉ UNIE	183
5.1 Rozpočet Evropské unie	183
5.2 Strukturální fondy	194
5.3 Finanční nástroje (formy pomoci)	195
5.4 Programovací dokumenty	196
5.5 Srovnání cílů a nástrojů politiky soudržnosti v minulém a současném programovém období	198
5.6 Kontrolní otázky	199
6. POLITIKY EVROPSKÉ UNIE	200
6.1 Maastrichtský chrám (pilířová struktura EU)	200
6.2 Politiky EU a dělba pravomocí mezi EU a členské země	204
6.2.1 Společná zemědělská politika	207
6.2.2 Společná obchodní politika	208
6.2.3 Společná dopravní politika	209
6.2.4 Měnová politika	209
6.2.5 Sociální politika	210
6.2.6 Strukturální a regionální politika	210
6.2.7 Politika rozvojové spolupráce	212
6.2.8 Pomoc novým členským zemím	213

6.2.9 Vízová, azylová a přistěhovalecká politika	213
6.2.10 Politika životního prostředí	214
6.2.11 Politika rozvoje vědy a výzkumu	214
6.2.12 Ochrana spotřebitele	214
6.2.13 Ochrana hospodářské soutěže	215
6.2.14 Politika v oblasti energie, civilní obrany, kultury, zdravotnictví a turistiky	215
6.3 Kontrolní otázky	216
7. PRÁVO A LEGISLATIVA EVROPSKÉ UNIE	218
7.1 Právní subjektivita Evropské unie a specifikum evropské integrace	218
7.2 Integrace a právní řád ES	221
7.3 Struktura práva ES	222
7.4 Obsah práva ES	225
7.5 Aplikace práva ES	226
7.6 Kontrolní otázky	229
8. PŘEHLED PŘEDSEDNICKÝCH STÁTŮ	230
8.1 Institut předsednictví Evropské unie	230
8.2 Kontrolní otázky	232
9. SYMBOLY EVROPSKÉ UNIE	233
9.1 Evropská hymna	233
9.2 Evropská vlajka	234
9.3 Heslo Evropské unie	235
9.4 Euro	235
9.5 Den Evropy – Schumanův den	237
9.6 Kontrolní otázky	238
10. AKTUÁLNÍ PROBLÉMY EVROPSKÉ UNIE	239
10.1 Evropská unie na počátku 21. století	239
10.2 Kontrolní otázky	249

11. EVROPSKÁ UNIE – ZÁKLADNÍ INFORMACE	250
12. HISTORIE EVROPSKÉ UNIE V DATECH	251
LITERATURA A INFORMAČNÍ ZDROJE	334